

1 ÚVOD DO MANAŽERSKÉHO ÚČETNICTVÍ,

ČLENĚNÍ NÁKLADŮ V MANAŽERSKÉM ÚČETNICTVÍ

ÚLOHA Č. 1

Uveďte a popište základní rozdíly mezi finančním a manažerským účetnictvím.

ÚLOHA Č. 2

Definujte co jsou to variabilní a fixní náklady a uveďte konkrétní příklady těchto nákladů.

ÚLOHA Č. 3

Zakreslete celkové variabilní a fixní náklady.

ÚLOHA Č. 4

Napište vzorec pro výpočet volných (nevyužitých) fixních nákladů a vysvětlete tento pojem.

ÚLOHA Č. 5

Definujte co je to bod zvratu, napište vzorec pro jeho výpočet a zakreslete bod zvratu do grafu.

PŘÍKLAD Č. 1

Společnost KOV, a.s. zabývající se zpracováním železa a jeho obchodem, nakoupila v závěru minulého roku zboží (železné tyče a plechy) v pořizovací ceně 260 000 Kč. Uvedené zboží prodala za 305 000 Kč. V současné době nakupuje totéž zboží za 270 000 Kč. Kromě možnosti toto zboží prodat uvažuje společnost o tom, že jej lze využít také jako polotovaru v nově vyráběném výrobku (kovové paletě na skladování výrobků). Nový výrobek podle předběžných propočtů, které vycházejí ze současných cenových relací, může přinést až dvanáctiprocentní nákladovou rentabilitu.

Vyčíslete náklady prodaného zboží v závislosti na jejich finančním, hodnotovém a ekonomickém pojetí a popište jejich vliv na obchodní marži z prodeje zboží.

a) Finanční pojetí nákladů

b) Hodnotové pojetí nákladů

c) Ekonomické pojetí nákladů

PŘÍKLAD Č. 2

Společnost HRAČKY, s.r.o. vyrábí dřevěné hračky. Rozpočtovaná, pevně stanovená výše nákladů na řízení výrobního útvaru na tento měsíc byla stanovena na 72 600 Kč. Plán výroby (v návaznosti na plán prodeje) stanovil rozsah činnosti útvaru v celkovém objemu 1200 ks výrobků. Poptávka na trhu se však oproti předpokladům plánu zvýšila, a proto bylo nutné zvýšit i skutečnou výrobu hraček, a to o 10 %. Vlivem racionalizačních opatření v organizaci práce činily skutečné náklady na řízení útvaru v hodnoceném období pouze 68 310 Kč.

Zjistěte úroveň hospodárnosti při vynakládání ekonomických zdrojů na řízení výrobního útvaru, posuďte, o jakou formu hospodárnosti jde.

PŘÍKLAD Č. 3

Společnost STAVIMA, s.r.o. vyrábí stavební materiál – betonové tvárnice. Rozpočtovaná, pevně stanovená výše nákladů na řízení výrobního útvaru na tento měsíc byla stanovena na 380 000 Kč. Plán výroby (v návaznosti na plán prodeje) stanovil rozsah činnosti útvaru v celkovém objemu 3 040 ks výrobků.

Poptávka na trhu se však oproti předpokladům plánu zvýšila, a proto bylo nutné zvýšit i skutečnou výrobu tvárníc, a to o 5 %. Vlivem nepředvídatelných nepříznivých okolností, které způsobily výpadky ve výrobě, činily skutečné náklady na řízení útvaru v hodnoceném období 400 596 Kč.

Zjistěte úroveň hospodárnosti při vynakládání ekonomických zdrojů na řízení výrobního útvaru, posuďte, o jakou formu hospodárnosti jde.

..

PŘÍKLAD Č. 4

Dopravní společnost STAVOTRADE, s.r.o. se zabývá přepravou jemných stavebních materiálů jako je písek, štěrk apod. Základní jednotkou výkonu společnosti jsou najeté tunokilometry. Společnost eviduje nákladové položky uvedené v tabulce. Rozhodněte, které položky by měly být zahrnuty mezi fixní a které mezi variabilní náklady.

Nákladová položka	FN	VN
Odpisy nákladních automobilů stanovené na základě předpokládané doby použitelnosti		
Pojištění nákladních automobilů		
Spotřeba pohonných hmot		
Časové mzdy zaměstnanců		
Oprava a údržba (prováděná vždy po určitém počtu najetých km)		
Pronájem kancelářských prostor		
Reklama v odborném časopise		
Pravidelná periodická kontrola vozidel podle požadavků výrobce (1krát ročně)		
Mzdy řidičů podle najetých tunokilometrů		
Leasingové splátky nákladních automobilů		
Úroky z úvěrů		
Kurové ztráty		
Náklady na telefony		
Spotřeba motorového oleje (výměna vždy po najetí daného počtu km)		
Poplatky za poskytnutí garáží		

PŘÍKLAD Č. 5

Předmětem činnosti společnosti CarWash, s.r.o. je poskytování služeb – ruční mytí vozidel. Předpokládejme, že jediným výkonem společnosti je počet umytých vozidel. Které položky nákladů byste doporučili řídit jako variabilní a které jako fixní?

Položka nákladů	VN	FN
Spotřeba čisticích prostředků		
Odpisy mycích zařízení		
Cestovné		
Spotřeba hadrů, kbelíků, ...		
Mzdové náklady manažera a asistentky		
Nájemné kanceláře		
Odpisy osobního auta manažera firmy		
Mzdové náklady pracovníků v myčce		
Odpis sušicích a voskovacích zařízení		
Telefony, poštovné		
Marketingové náklady		
Vedení účetnictví, náklady na IT		

PŘÍKLAD Č. 6

Firma CHLAD, s.r.o. vyrábí klimatizace. Rozhodněte o tom, zda uvedené náklady jsou fixní (FN) nebo variabilní (VN), zda se jedná o náklady na výrobu, prodej či správu, a dále zda jde o náklady přímé (PN) nebo nepřímé (NN).

Nákladová položka	VN	FN	Výroba		Prodej		Spr.
			PN	NN	PN	NN	
El. energie k pohonu výrobního zařízení							
Životní pojištění top managementu							
Vedení účetnictví firmy							
Elektronika montovaná do klimatizací							
Inzerce na klimatizace v odborném časopise							
Karton a obaly pro zhotovené výrobky							
Náklady na telefony v obchodním oddělení							
Náklady na pohoštění zákazníků							
Mzdy obchodního ředitele							
Správa budov							
Úkolové mzdy zaměstnanců montáže							
Mazací oleje k údržbě výrobního zařízení							
Leasingové splátky na automobil výkonného ředitele							
Správa informační sítě							
Pravidelná údržba výrobních zařízení po určitém počtu zhotovených výrobků							
Náklady na telefonní linku v zákaznickém centru							
Ochranné pracovní pomůcky pracovníků ve výrobě							
Roční odměny zaměstnanců montáže							
Mzdové náklady zaměstnanců, kteří provádějí instalaci přístrojů u zákazníků							
Odpisy automobilů a nástrojů používaných při instalaci							
Poplatky placené na bankovním účtu společnosti							
Doprava materiálů pro výrobu klimatizací							
Mzda generálního ředitele							
Pronájem výstavní plochy							

PŘÍKLAD Č. 7

Plavecký bazén ve Zlíně má otevřeno denně od 8 do 20 hodin. V roce je otevřeno přibližně 345 dní (20 dní je zavřeno z technických důvodů nebo kvůli svátkům). Maximálně může využívat bazén najednou 180 lidí. Roční výše fixních nákladů v roce 2007 (nájemné, odpisy, mzdové náklady, marketing atd.) činila 44 712 tis. Kč. Ve skutečnosti byl bazén v roce 2007 v provozu 340 dní po celou otevírací dobu, navštívilo jej 330 000 lidí, kteří zde strávili celkem 652 000 hodin.

Zjistěte a interpretujte výši volných (nevyužitých) fixních nákladů.

PŘÍKLAD Č. 8

Firma zvažuje dvě investiční varianty – nákupu a použití jednoho ze dvou výrobních zařízení (A a B) s různou pořizovací cenou a různými provozními náklady.

Výrobní zařízení	Cena zařízení	Životnost zařízení v letech	Spotřeba el. energie v kW/hod.
A	905 000	10	5
B	640 000	8	8

Cena 1 kWh je 1,75 Kč; ostatní náklady jsou stejné u obou zařízení. Odpisy se počítají lineárně podle délky životnosti zařízení.

Porovnejte obě varianty a stanovte výhodnější variantu v závislosti na počtu odpracovaných hodin. Řešení znázorněte do grafu (komparativní graf).

PŘÍKLAD Č. 9 – DOMÁCÍ ÚKOL

Firma zvažuje nejefektivnější technologický postup pro roční výrobu 35 000 výrobků. Jednotlivé varianty jsou charakterizovány údaji v tabulce.

	Varianta		
	A	B	C
Roční fixní náklady	15 000	45 000	125 000
Variabilní náklady na 1 výrobek	6	4	2
Roční výrobní kapacita výrobků v ks	40 000	60 000	90 000

Porovnejte jednotlivé varianty a stanovte tu výhodnější v závislosti na počtu vyrobených výrobků. Řešení znázorněte do grafu (komparativní graf).

PŘÍKLAD Č. 10

Dopočítejte tabulku, určete bod zvratu a sestrojte jeho grafické řešení (základní graf a graf příspěvku na úhradu):

Ks	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45
CV										5 400
VN										3 600
U										
FN										1 200
HV										

PŘÍKLAD Č. 11

Vydavatelství KNIHA, a.s. zvažuje počet vydaných výtisků a cenu nově vydané učebnice angličtiny. Podle předběžných propočtů nákladové náročnosti činí jednotkové variabilní náklady na výrobu a prodej jedné učebnice 260 Kč. Podle průzkumu trhu je učebnice prodejná za jednotkovou cenu 500 Kč. Fixní náklady zakázky zahrnující zejména autorský honorář, náklady na redakci a grafické řešení učebnice a odpisy výrobních zařízení, činí celkem 810 000 Kč.

Kolik učebnic musí vydavatelství prodat, aby z výnosů prodeje uhradilo alespoň vynaložené náklady? Kolik kusů musí prodat, aby dosáhlo zisk před zdaněním alespoň 150 000 Kč?

PŘÍKLAD Č. 12

Společnost PAPÍR, s.r.o. vyrábí kancelářské potřeby. V minulém měsíci dosáhly výnosy společnosti 340 000 Kč, celkové variabilní náklady byly 170 000 Kč a fixní náklady 140 000 Kč. Určete celkové výnosy v bodu zvratu.

Vypočítejte, o kolik se musí zvýšit obrat, aby se pokryly náklady, když skutečné výnosy budou pouze 310 000 Kč.

PŘÍKLAD Č. 13

Určete bezpečnostní podnikatelskou rezervu a bezpečnostní koeficient, jestliže bylo prodáno 80 ks výrobků za jednotkovou cenu 90 Kč a celkové výnosy bodu zvratu jsou 6 600,- Kč.

PŘÍKLAD Č. 14

Určete CV_{BZ} pomocí příspěvku na úhradu, když jsou dány $FN = 3\,000$ Kč, $CV = 8\,200$ Kč, $VN = 3\,200$ Kč, přičemž po změně výrobních kapacit dojde ke snížení FN o 20 % proti původní hodnotě.

PŘÍKLAD Č. 15

Bylo vyrobeno 160 kusů výrobků. Cena finálního výrobku je 35 Kč, jednotkové variabilní náklady jsou 24,50 Kč a celkové fixní náklady činí 1 200 Kč. O kolik se změní výnosy pro bod zvratu oproti definované výchozí situaci, pokud se poměr marže k výnosům změní na jednu čtvrtinu.

PŘÍKLAD Č. 16

Je zadána obecná funkce nákladů: $N = 3x^2 + 8x + 64$. Stanovte funkce: N_v , N_f , n , n_v , n_f , n' . Proveďte tabelaci těchto funkcí a vynesete je do grafů.

x	N	N_v	N_f	n	n_v	n_f	n'